

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Pedagogická fakulta

Oddělení ruského jazyka a literatury

Studijní obor: Cizí jazyk pro evropský a mezinárodní obchod – ruský jazyk

Hodnotící prvky v publicistickém stylu ruských médií ve výstupech týkajících se České republiky (v 1. pololetí roku 2011)

The evaluating elements in a journalism style of Russian media in the outputs concerning the Czech Republic (the first half year of 2011)

Vedoucí práce:

Mgr. Andrej Artemov, Ph. D.

Autor: Eva Kuhnová

Mgr. Elena Tomášková

2012

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Hodnotící prvky v publicistickém stylu ruských médií ve výstupech týkajících se České republiky (v 1. pololetí roku 2011) vypracovala samostatně s použitím odborné literatury a pramenů, jejichž seznam uvádím v závěru práce. Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě - v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Pedagogickou fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích 22. 4. 2011

.....

Eva Kuhnová

Poděkování:

Ráda bych vyjádřila své poděkování za věnovaný čas a za cenné rady a připomínky Mgr. Andreji Artemovovi, Ph.D, doc. PaedDr. Zdeňce Matyušové, Ph.D., Mgr. Eleně Tomáškové, PhDr. Martě Vágnerové, Ph.D.

Anotace

Téma: Hodnotící prvky v publicistickém stylu ruských médií ve výstupech týkajících se České republiky (v 1. pololetí roku 2011)

Autor: Eva Kuhnová

Předmětem bakalářské práce je analýza hodnotících prvků používaných v člancích, sděleních a dalších textech, týkajících se České republiky a její prezentace v Ruské federaci, v 1.pololetí roku 2011. Teoretická část předkládá základní informace o publicistickém stylu. Praktická část se zaměřuje na jazykovou analýzu.

Abstract

Theme: The evaluating elements in a journalism style of Russian media in the outputs concerning the Czech Republic (the first half year of 2011)

Author: Eva Kuhnová

The subject of the bachelor thesis is the analysis of the evaluative elements used in articles, messages and other forms of texts concerning the Czech Republic and its representation in the Russian Federation in the first half of the year 2011. The theoretical part deals with the basic information on the journalistic style. The practical part concerns the linguistic analysis.

Obsah

ÚVOD	7
1. Publicistický styl jako objekt zkoumání	8
1.2. Současné tendence v ruském publicistickém stylu.....	10
1.3. Jazykové prvky charakteristické pro současnou ruskou a českou publicistiku	11
1.4. Slohové útvary publicistického stylu a jejich zastoupení na internetu	13
2. Publicistické prameny	16
2.1 www.lenta.ru	16
2.2. www.vedomosti.ru.....	16
2.3 www.aif.ru	17
3. Analýza prvků publicistického stylu jednotlivých článků	19
3.1 Analýza materiálů z hlediska tematického	20
3.2 Jazyková analýza	21
3.2.1 Obecný přehled jazykových prvků.....	21
3.2.2. Rozbor článků s důrazem na autorské a hodnotící jazykové prvky.....	22
Závěr.....	44
Resumé	45
Seznam použité literatury	46

ÚVOD

Bakalářská práce si klade za cíl zjistit, jak je Česká republika vnímána v Rusku. Téma jsem si vybrala z několika důvodů. Jedním z nich je zájem o ruský tisk obecně, jelikož jsem studentkou oboru Ruský jazyk pro evropský a mezinárodní obchod, což předpokládá, že ve své budoucí práci budu s ruským tiskem přicházet do přímého styku. Dalším důvodem je, že se jedná o velmi aktuální téma. Schopnost analyzovat informace je dovedností, kterou by měl každý člověk ovládat. V práci jsou průřezově hodnoceny negativní i pozitivní aspekty ovlivňující vnímání České republiky. Praktická část je pak věnována jazykové a stylistické stránce.

V první části práce jsou zhodnoceny prameny, které byly při zpracování tématu používány. Jsou rozděleny na seriózní a bulvární a je zde předložen stručný nástin historie a koncepce jednotlivých deníků, časopisů či internetových stránek. Dále jsou zdůrazněna a okomentována témata, která byla za stanovené období řešena.

Další část práce se zabývá konkrétními elementy v publicistickém stylu. Je v ní zařazena podkapitola, ve které je krátce přiblíženo, co vlastně publicistický styl je, na jaké podstyly se dělí a jaké prvky do nich můžeme zahrnout, a to i s odkazem na příklady v článcích, jež byly vybrány pro další zpracování.

Praktická část je věnována už samostatným článkům. Byly vybrány z nejrůznějších zdrojů, především se jedná o internetové články pojednávající o České republice. Jsou zde vytyčeny jednotlivé hodnotící prvky. Na závěr je přiblížen pohled ruských žurnalistů na aktuality týkající se naší republiky. Ke každému článku náleží také krátký komentář.

1. Publicistický styl jako objekt zkoumání

1.1. Publicistický styl obecně

Publicistický styl patří k nejdůležitějším funkčním variantám v současné ruské i české jazykové situaci. Pozorování vývoje této situace vyvolávají zájem řady českých i ruských lingvistů (V. G. Kostomarov, M. V. Panov, J. Bartošek, E. Minářová aj.)

Pojetí publicistického stylu a obecně stylistiky není v lingvistice jednoznačně dané. Stylistika 19. a počátku 20. století publicistický styl nevyčleňovala vůbec. Trvalo poměrně dlouho, než se začal vyčleňovat a než se ustálil termín publicistický styl. Tento termín se tedy uvádí až později – v 1. polovině 50. let 20. století, k čemuž přispěla i konference o otázkách stylistiky pořádaná Ústavem pro jazyk český v Liblicích v roce 1954. Např. v roce 1953 Fr. Trávníček uvádí systém šesti funkčních stylů, ve kterém publicistický styl zahrnuje. Od té doby se v české stylistice publicistický styl ustálil definitivně.

„Publicistický styl je v našem chápání jedním z pěti primárních stylů, podle jejich klasifikace (styl odborný, administrativní, publicistický, hovorový a umělecký). Zároveň však používáme pojem sekundární – odvozený styl, který označuje přechodné, pomezí stylistické oblasti. Publicistický styl vymezujeme po stránce funkční i výrazové. Je pro něj typické spojení funkce sdělovací a působící a vnitřní nejednotnost jeho výrazových prostředků i podstylů. Postavení publicistického stylu v rámci funkčních stylů hodnotíme jako centrální. Z hlediska funkce totiž spojuje protipóly sdělování a působení. Z hlediska výrazových prostředků spojuje jazykový standart a jazykovou expresivitu.“¹ (Pilátová 2009: 22).

Pokud tedy máme vymezit tento styl a definovat, ho, pak musíme začít tím, že vychází z latinského publicus = obecný, veřejný. Jedná se o používání jazyka v oblasti veřejného stylu, určeného veřejnosti a zaměřeného na ni. Výsledný text je určen k publikování. Veřejný styl se uplatňuje v novinách, časopisech, denících, týdenících, televizní a rozhlasové publicistice, řečnických projevech. Zabývá se otázkami společenského, politického, ekonomického, kulturního a sportovního dění. Úkolů má publicistický styl hned několik. Má totiž čtenáře poučit, informovat, o

---

(Pilátová, 2009, s. 22)

něčem přesvědčit, ovlivňovat čtenářovo mínění, působit nejen na rozumovou, ale i na citovou stránku.

Je mnoho rozličných požadavků kladených na publicistický styl. Mezi ty nejdůležitější řadíme věcnost, informativnost a především obsahovou správnost. K vedlejším, nicméně stejně důležitým, řadíme aktuálnost, schopnost přesvědčit čtenáře a také srozumitelnost.

Jazykové prostředky, které využíváme v publicistickém stylu, jsou spisovná a občas i hovorová čeština, která má za úkol text oživit, často ustálené formulace, nám známé jako novinářská klišé, nesmí chybět ani odborné výrazy, hodnotící metaforické, expresivní věty, novinové titulky, které mají prvotní význam - zaujmout. Netřeba zdůrazňovat, že mnoho čtenářů se rozhodne článek číst až po té, co je zaujme právě titulek. Proto je také nezbytné titulek zvýraznit, či jinak od textu oddělit. Je třeba využívat při psaní také slovních hříček a slov citově zabarvených nebo výrazů s přeneseným významem. Věty zvolací, přací, tázací. Publicistický styl se často spojuje se stylem odborným a uměleckým.

V publicistice je velmi důležité ožívování textu, neboli fráze či slova, jež dělají text zajímavějším a živějším. Příkladem může být: *Škodovák*, místo zaměstnanec Škody auto. Dalším způsobem jak pro čtenáře napsat zajímavější text je, že použijeme neobvyklá spojení, jako: *Dopravní infarkt*. Neodmyslitelně k textu patří i frazeologické obraty, či slovní hříčky.

Jako mnoho publicistických prvků, máme stejně tak i mnoho publicistických útvarů. Můžeme je rozdělit do tří skupin: informační – zpravodajské (zprávy), analytické – úvahové (diskuse, kritika), beletristické – umělecké (fejeton, reportáž, sloupek).²

---

² <http://www.cesky-jazyk.cz/slovnicek-pojmu/publicisticky-styl/>

1.2. Současné tendence v ruském publicistickém stylu

„V systému pěti základních funkčních stylů se publicistický styl hodnotí jako nejdynamičtější. Díky své extralingvistické základně totiž publicistický styl bezprostředně reaguje na aktuální změny ve společnosti a v politické situaci. Samotné ztvárnění ruských publicistických textů tak v průběhu 20. století citlivě odráželo stávající společenskou situaci a podle J. N. Širajeva (Ширяев 1997) můžeme dokonce ve stylistickém vývoji ruské publicistiky vymezit čtyři období podle vůdčí politické osobnosti. J. V. Stalin a jeho pozice ve společnosti tak udávala tón publicistiky ve 20. – 50. letech 20. století, následovalo období za N. S. Chruščova (1956 – 1966), které vystřídala stagnace společnosti i publicistiky za L. I. Brežněva v 70. - 80. letech, od poloviny 80. let je publicistika pod vlivem reformy M. S. Gorbačova.

V období přestavby 80. a 90. let 20. století i nyní je podle V. G. Kostomarova pro ruštinu typická demokratizace a liberalizace jazyka. Výrazně se zrychluje tempo jazykového vývoje a jedním ze základních principů je snaha o tvůrčí svobodnou práci s jazykem (tj. prosazuje se jazyková individualita mluvčího, jazyková hra). V rámci stylistiky vedou změny především ke stírání hranic mezi jednotlivými funkčními styly a k posílení vlivu hovorového stylu, což odpovídá obecné tendenci k demokratizaci jazyka a k užívání hovorových rysů v komunikaci vůbec.“³ (Pilátová 2009: 17).

(Pilátová, 2009, s. 17)

1.3. Jazykové prvky charakteristické pro současnou ruskou a českou publicistiku

Důležitými znaky publicistického stylu je jasnost, přesnost a ustálenost. Jde o to, že čtenář musí naprosto jasně pochopit, co čte, co chtěl autor článku sdělit. Jazyk, který je tedy požadován v tomto stylu, by se měl vyvarovat homonymií, synonymií a polysémií. Z hlediska svého vzniku má společensko-politická terminologie užívaná v publicistickém stylu mnoho zdrojů, jak vlastních, tak i cizích: z anglického, ruského, německého nebo francouzského jazyka. Základními zdroji pro přejímání byly latina a řečtina. Např.: z latiny primátor, senát, prezident, z řečtiny orgán, guvernér.

V obou jazycích se často používá metafor a metonymií jako *hlava*, na základě formální, či funkční podobnosti - hlava státu, hlava vlády (глава) – vedoucí pozice.

V ruském jazyce se často používá kompresivních slovtvorných postupů. Jedná se o takové postupy, při kterých často dochází ke kumulaci víceslovného pojmenování do jednoho slova, můžeme tento postup hodnotit jako univerbizační, např.: Государственная Дума – Госдума). Na druhé straně, pokud je v oblasti pojmenování typické pro ruský jazyk univerbizace, v českém je to multiverbizace, neboť těmto jednoslovným vyjádřením připadají často v češtině víceslovné ekvivalenty.

Jazykové prostředky se tedy v jednotlivých ohledech poněkud liší. Například participia, přechodníky a infinitivy jsou typické spíše pro ruský tisk, kde představují asi jednu pětinu textu. Ruština má také ve srovnání s češtinou širší užívání trpného rodu, kterým se snaží objektivně, záměrně a neosobně podat informaci. V obou jazycích se projevuje tendence nestranně informovat o již uzavřené události. Často se v obou jazycích používají různé zkratky a zkratková slova.

O hutnosti, stručnosti a krátkosti textu často vypovídá dělení na odstavce. V českém i ruském prostředí spíše převládají novinové zprávy o jednom odstavci, méně často pak o dvou odstavcích, ty se vyskytují v denících jako Lidové noviny, Právo, Советская Россия,... Často je na začátku textu vytyčena nejdůležitější informace, která se postupně rozvíjí v celém textu. Takovýmto způsobem rozšiřování

informace jsou psány zprávy jak v českém, tak i ruském tisku. Častá kompozice je se dvěma nebo se třemi obsahovými komponenty.

A) *Informace + zdroj*

Россия и Ирак заинтересованы в дальнейшем развитии сотрудничества в сфере нефтедобычи (informace). Об этом было объявлено в Багдаде по окончании визита министра энергетики РФ Александра Гаврина в Ирак (zdroj)

B) *Informace + zdroj + rozšíření* (zdůvodnění, předcházející události...)

Chvalovský se vrátil, tvrdí mluvčí

Praha (ČTK) – Předseda Českomoravského fotbalového svazu a podnikatel František Chvalovský , který je obviněn z podvodu za 640 milionů, včera přiletěl do Prahy z návštěvy Švýcarska. (informace)Uvedl to mluvčí svazu Jaroslav Kolář. (zdroj) Soudce minulý měsíc nechal Chvalovského do vazby a převzal desetimilionovou kauci. (předcházející událost)⁴ (Pilátová 2009: 23-29).

1.4 Slohové útvary publicistického stylu a jejich zastoupení na internetu

Referát (доклад)

Najdeme často v časopisech, ale setkat se s ním můžeme i ve veřejném životě, na schůzi apod. Je delší než zpráva, poukazuje na konkrétní událost, informuje a podává základní informace o ní.

Fejeton (фельетон)

Jedná se o publicistický žánr, jež často najdeme v denním tisku. Dnes je používán jako protějšek k nějakému článku nebo tématu, jímž se noviny zabírají.

Kritika (критическая статья)

Má za úkol něco posoudit, ohodnotit, vytýká chyby, ale má také za úkol vytyčit přednosti a možnosti, jak chyby napravit. Úkolem je pomoci k nápravě, musí být nestranná, účinná, jasná, objektivní.

Recenze (рецензия)

Kritika uměleckého díla, kladná i záporná, autor musí znát dílo důkladně, okolnosti vzniku, jeho přijetí u publika. Zachycuje rozbor díla jak po jazykové, obsahové, tak i výrazové stránce. Význam díla v širším kontextu. Součástí recenze je také vyjádření autorova názoru na dílo, na které kritiku píše. Kritiku, coby vědní obor, u nás prosazoval F. X. Šalda v 19. stol.

Interview (интервью)

Jedná se o dialog, rozhovor, např. s nějakou osobností. Je tedy veden způsobem zadávané otázky a odpovědi na ni.

Reportáž (репортаж)

Má pozorovací talent, je nutné, abychom v ní zachytili to důležité, barvitě vylíčili z pohledu pozorovatele vše podstatné. Může být: odborná, umělecká. Mísí v sobě zpravodajský + umělecký nebo odborný styl. Autor vše líčí, jako svědek události.

Zpráva (сообщение)

Má za úkol být stručná, krátká a výstižná. Přináší základní informace a fakta. Jazyk je neutrální, spisovný, užívá se času minulého a 3. osoby. Autor zachovává objektivní postoj, nic nehodnotí, pouze informuje a zprostředkovává informace.

Článek (статья)

Rozšířená zpráva s podrobnějšími informacemi, sleduje vývoj a průběh události. Autor zaujímá objektivní postoj, nicméně v některých případech může být zřejmý jeho postoj k jiné problematice.

Komentář (комментарий)

Podává informace, fakta, podrobnosti, postoj autora, který může v komentáři promítnout i subjektivní hodnocení. Autor se často prezentuje v 1. osobě množného čísla a pokládá řečnické otázky, nabízí své názory. Autor chce nejen informovat, ale zaujmout a přimět čtenáře k zamyšlení, tzn. autor musí dobře znát diskutovanou problematiku.

Glosa (глосса)

Stručná zpráva, autor používá často kritický tón, ironie.

Sloupek (мысль дня)

Obvykle je na první straně novin. Jedná se o vtipnou časovou úvahu v jednom sloupci, je psána vytříbeným stylem, obvykle kurzivou. Kořeny sahají už do dvacátých a třicátých let, kdy psali sloupky K. Čapek, K. Poláček, E. Bass.

Causerie (статья в форме беседы, заметка)

Vtipná novinářská úvaha, která se vztahuje k nějakému problému. Užívá se zde lehčího tónu, aktuálnosti a duchaplnosti, mnohdy je zábavná a jedná se o formu rozmluvy.

Odborná diskuse, beseda (специальная дискуссия, беседа)

Dialogická forma, kde se řeší aktuální společenská témata.⁵

---

⁵ <http://www.havape.estranky.cz/clanky/publicisticky-styl.html>

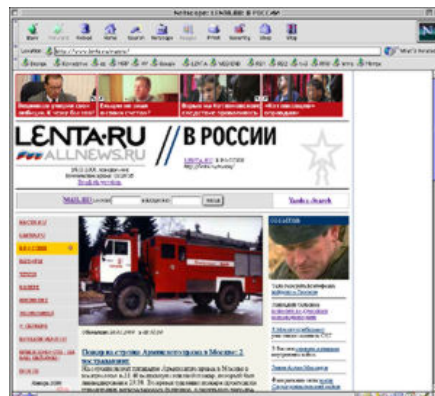
2. Publicistické prameny

2.1 www.lenta.ru

www.lenta.ru – Je moskevský zpravodajský server, jehož majitelem je Rambler media group. Je to jeden z nejpoblárnějších ruských zpravodajských deníků, s návštěvností okolo 100 000 čtenářů denně.

Jedná se o seriózní zdroj, z něhož bylo čerpáno několik článků. Rubriky jsou rozděleny do odvětví, jako je to nejdůležitější z celého dne, politika, ekonomika, sport atd. Na úvodní stránce se objevují ty nejaktuálnější články, ve většině případů doplněné o fotografie.

Články pocházející z těchto stránek jsou tedy z nejrozličnějších oblastí.

2.2. www.vedomosti.ru

www.vedomosti.ru – Webové stránky deníku vedomosti.ru jsou jedny z nejmodernějších na ruském internetu vůbec. Jejich provoz byl zahájen současně s novinami v roce 1999. A rostl, stejně tak jako noviny, co se popularity týče i svého vlivu.

Tyto noviny jsou ve větší míře zaměřeny na byznys. Mimo tradiční rubriky, jako z domova a hlavní informace, zde najdeme také záložky, jako jsou nemovitosti, měna, firmy, finance, kariéra. Pokud tedy informoval deník o České republice, bylo to zejména z oblasti ekonomiky.

2.3 www.aif.ru

www.aif.ru – Jedná se o ruský novinový týdeník se stejnojmenným nakladatelstvím, jež má sídlo v Moskvě. V roce 1978 dala sovětská státní organizace Znanije prvotní impulz ke vzniku. Vše se změnilo v roce 1980, kdy byly noviny Argumenty i fakty přetransformovány na týdeník, který se ke čtenáři dostal pouze za podmínky předplatného. Roku 2008 odkoupila nakladatelství i týdeník AiF společnost Media3 z vlastnictví bankovního ústavu Promsvjazbank. Současným šéfredaktorem je Nikolaj Zjatkov. V roce 1990 získaly AiF zápis do Guinnessovy knihy rekordů, neboť dosáhly ročního nákladu výtisků 33, 5 mld. výtisků ročně. V současnosti dosahují okolo 3 milionů výtisků ročně.

Tento deník je řazen do méně seriózního tisku. Vedle základních zpráv se zde totiž dočteme i mnoho „neověřených“ zajímavostí ze společnosti, rady jak zhubnout, či kde nakoupíme s největší slevou.

Výše jsou uvedeny pouze zdroje, z nichž bylo pro práci čerpáno, ruský internet nabízí nepřehledné množství stránek informujících o aktualitách jak z domova, tak i ze světa. V Rusku je samozřejmě daleko více populárních deníků, ale nelze obsáhnout všechny, a proto byly vybrány pouze některé. Pokud chceme tedy hodnotit výše uvedené a vybrat ten nejlepší, záleží pak hodně na cílové informaci, kterou se snažíme získat. Pro informace z ruské společnosti a pro zajímavosti bychom museli zavítat asi na stránky Argumentů a faktů. Jestliže ale čtenář hledá informace seriózní, z oblasti ekonomiky, či politiky, pak jsou pro něj rozhodně cílovými deníky vedomosti.ru nebo lenta.ru. Všechny internetové deníky jsou velmi přehledně zorganizovány a mají i svůj fultextový vyhledávač, který je velmi dobrým pomocníkem při výběru zpráv týkajících se České republiky. Poměrně překvapující bylo, jak často se věnují ruské noviny právě České republice. Bylo zjištěno, že velmi frekventována a s velikým důrazem jsou témata týkající se především politiky, ať už té vnější či vnitřní, s důrazem na Evropskou unii a vztahy s okolními státy. Nevynechají ani aktuality z českého sportu, či kultury. Ve svých článcích pak často odkazují na rozhlas Radiožurnál nebo na zpravodajství ČTK. Ruské deníky publikující na internetu se moc neliší od těch českých. Byla vypořizována značná podobnost například s deníkem idnes.cz.

3. Analýza prvků publicistického stylu jednotlivých článků

Tato kapitola představuje praktickou část, která je pro tuto bakalářskou práci stěžejní. Právě zde je věnována pozornost rozboru článků získaných k danému datu. Pod každým článkem jsou vždy zvýrazněny významné elementy a zhodnoceno jejich použití a celkový dojem ze zprávy.

3.1 Analýza materiálů z hlediska tematického

Pokud hodnotíme materiály z hlediska tematického a chtěli bychom vymezit nejdiskutovanější témata, můžeme je zařadit do rozličných oblastí.

Zřejmě nejčastějším tématem je politika (zprávy o protiraketovém systému, zpráva o nemoci Václava Havla, zpráva o prezidentu Václavu Klausovi, zadržení Kavkazců kvůli podezření z terorismu, skrývání ukrajinského diplomata.) Bylo zjištěno, že politika je samozřejmě všude velmi diskutovaná, a to nejen ta vnitřní, ale i vnější. Proto ruské deníky poskytují informace svým čtenářům o tom, jak si stojí Česká republika v EU, o významných a za hranicemi známých politicích, o současné ekonomické situaci naší země apod. Je známo, že veliké množství ruských emigrantů směřuje právě do České republiky, a zřejmě i proto informuje ruský tisk o současné situaci ve středu Evropy.

Další skupinou může být sport (mistrovství světa v ledním hokeji, přestupy Rusů a Čechů v rámci hokejové ligy.) Sportu je věnováno také poměrně hodně pozornosti. Především v období mistrovství světa v hokeji, kde na sebe narazili reprezentanti obou zemí hned dvakrát, bylo toto téma velmi frekventované. O souboji na ledě se psalo snad ve všech denících, a to hned několikrát, dokonce běžely i přímé přenosy na internetových portálech. Stejně tak jsou čeští hokejisté předmětem zpravodajství především v období přestupů do jiných klubů v rámci ruské ligy.

Máme zde zprávy i z oblasti kultury (otevření vinných sklípků, zpráva o nové ruské okupaci) Články, ve kterých se mohou ruští čtenáři dočíst, co zajímavého se bude dít v následujícím období, na jaké kulturní akce mohou narazit například při své návštěvě ČR. Deníky také mnohdy informují o četnosti vystoupení ruských umělců, různých sborů apod. na české scéně.

Jeden článek se věnuje také dopravě, ten informuje o nehodě osobního vlaku.

3.2 Jazyková analýza

3.2.1 Obecný přehled jazykových prvků

V tématech rozebíraných v práci se vyskytuje mnoho typických kritérií publicistického stylu. Pokud začneme od formální stránky, články jsou členěny, jak už je zmíněno v teoretické části, do jednoho nebo více odstavců. Nejprve upoutává pozornost čtenáře graficky zpracovaný titulek, který má za úkol zaujmout a popudit k tomu, aby se rozhodl číst dále. Musí být tedy krátký, úderný, jasný. Měl by v co nejmenším rozsahu sdělit hlavní problematiku, kterou se autor zprávy dále zabývá. Většina článků, které byly pro práci vybrány, splňuje toto kritérium. Titulky jsou většinou zvýrazněny tučně, nebo kurzívou. A co se týče obsahové stránky titulku, je v něm v mnoha případech zahrnut název - České republika, ve fázi hledání tématicky vhodných článků pro tuto práci, bylo tedy jasné, zda se článek hodí, nebo ne.

Lexikálními jevy, které obsahují články, jsou často různá přirovnání, příslovce vystihující danou situaci. V souladu s teoretickou částí nesmí být opomenuuto užití různých zkratk, se kterými se můžeme setkat v ruském textu a do českého jazyka musí být přeloženy víceslovně (система ППО = systém protiraketové obrany). Další poznámkou k jazykové stránce by mohl být četný výskyt přechodníků a trpného rodu sloves. Kompozice je většinou tvořena třemi obsahovými komponenty (viz. kapitola 1.3.)

3.2.2. Rozbor článků s důrazem na autorské a hodnotící jazykové prvky

První článek, který byl k rozboru vybrán, se týká spolupráce České republiky s USA v otázce systému protiraketové obrany. Šlo o radar, pro který měla ČR poskytnout místo v Brdech. České republice se návrh nelíbil a odmítla spolupracovat v této oblasti. Ruské deníky informují o této události hned na několika stránkách. První použitý článek je ze serveru vedomosti.ru, druhý pak ze serveru lenta.ru. V komentáři jsou porovnávány pohledy deníků.

Чехия отказалась размещать центр раннего предупреждения ПРО США

Опубликовано: 15. 06. 2011

США *отказались от создания* на территории Чехии центра раннего предупреждения о ракетном нападении новой ЕвроПРО, сообщает в среду чешское информагентство ЧТК со ссылкой на заявление министра обороны Чехии Александра Вондры. «Чехия будет искать другую возможность участия в проекте», — сказал чешский министр после встречи с заместителем министра обороны США Уильямом Линном, *выразив недовольство* «слишком незначительной» собственной ролью Чехии.

По словам Вондры, в Чехии не будет центра раннего предупреждения ЕвроПРО, «который передавал бы информацию для противоракетного зонтика США».⁶

отказались от создания – odmítla založení, vytvoření

выразив недовольство – vyjádřil nespokojenost

ПРО – сокращение – противоракетная оборона – protiraketová obrana

отказалась размещать – odmítla umístit

---

⁶ http://www.vedomosti.ru/politics/news/1296018/ssha_ne_budut_sozdavat_v_chehii_centra_rannego

Tento článek je stručný a jednoduše informuje o tom, co se stalo, kdo a jak se k problému postavil a jaké bude možné řešení problému dále. Je tvořen třemi obsahovými komponenty, kde jako zdroj je uvedena citace A. Vondry. Nicméně, ČR je zde reflektována jako strůjce toho, že se dvě strany nedohodoly, a to výrazy, které jsou v textu vyznačeny. Spojení typu vyjádřila nespokojenost, odmítla řešit. Na druhé straně zde není uveden důvod, proč se k situaci čeští ministři postavili tímto způsobem. Není uvedeno nic na obranu ČR. Proto je tento článek řazen spíše k negativně hodnotícím ČR.

Чехия отказалась от участия в американской системе ПРО

Опубликовано: 15. 06. 2011

Чехия *отказалась от участия* в американской системе ПРО, которую Вашингтон развертывает на территории стран Восточной Европы. Об этом, как передает Associated Press, заявил чешский министр обороны Александр Вондра.

По словам Вондры, который 15 июня провел переговоры с замглавы Пентагона Уильямом Линном (William Lynn), *Прагу не устраивает роль*, которую *ей отводили* американцы в своей системе противоракетной обороны. При этом *глава чешского оборонного ведомства* отметил, что Чехия *готова сотрудничать* с США, но не в той мере, как того желают в Вашингтоне.

Реакция американцев на заявление Вондры пока не последовала. По словам чешского министра, стороны готовы в будущем вернуться к обсуждению вопроса ПРО. Он также *заверил*, что у Вашингтона с Прагой *"есть идеи"*, но озвучивать их пока рано.

Переговоры об участии Чехии в системе ПРО начались еще при прежнем американском президенте Джордже Буше. По первоначальному плану, на чешской территории должен был появиться радар, а в соседней Польше - десять ракет-перехватчиков. В июне 2008 года Чехия и США подписали

соглашение о размещении элементов американской системы противоракетной обороны на полигоне в Брды.

Однако в дальнейшем американцы пересмотрели свои планы относительно элементов ПРО в Чехии. В сентябре 2009 года новая администрация Барака Обамы предложила новый проект ПРО с лимитированным чешским участием. В частности, Вашингтон решил построить в Чехии не радар, а всего лишь центр раннего предупреждения о ракетной угрозе, чем вызвал возмущение чешской стороны. В апреле 2011 года Прага заявила, что собирается закрыть военный полигон, где ранее планировалось разместить радар американской системы ПРО. В мае министр Вондра *выразил надежду* на более тесное сотрудничество между странами.⁷

отказалась от участия – odmítla účast

выразив недовольство - vyjádřil nespokojenost

Прагу не устраивает роль – Praze nevyhovuje role

роль которую ей отводили – role, kterou jí přidělili

глава чешского оборонного ведомства – hlava českého ministerstva obrany

готова сотрудничать – chce (je připravena) spolupracovat

заверил – ujistil

У Вашингтона с Прагой "есть идеи" – Washington a Praha mají nápady

выразил надежду – vyslovil, vyjádřil naději

---

⁷ <http://lenta.ru/news/2011/06/15/nomissiles/>

Tento článek více informuje čtenáře o tom, co se stalo, co tomu všemu předcházelo a co bude možná následovat. Informuje nejen o aktuálním dění, ale i o tom, co všechno proběhlo do té doby, než nastala tato situace. Z druhého článku se tedy dá snadněji pochopit problematika, bez dohledávání doplňujících informací. Byly porovnány dva články, z odlišných portálů. Z každého z nich byly vybrány jazykové prvky, které byly použity autory.

Všechny elementy, jež byly vybrány z článků, evokují negativní postoj ČR k situaci. Snad jen poslední dva alespoň neutrálně informují o tom, že ČR není tak úplně proti, snaží se hledat možná řešení. Druhý článek alespoň poněkud informuje o tom, jak situace vznikla a co vše jí předcházelo. Tím pokládá půdu pro to, aby si čtenář udělal sám svůj názor, zda je rozhodnutí ČR alespoň trochu na místě. Druhý článek je proto kladnějším než první, nicméně stále převažují negativní prvky.

В Чехии задержали троих россиян по подозрению в терроризме

Опубликовано: 03. 05. 2011

Выходцы с Северного Кавказа являются членами организации «Джамаат шариат»

Сегодня в Праге по подозрению в причастности к терроризму была задержана **группа из восьми человек**. По данным **правоохранительных органов страны**, все они принадлежат к организации «Джамаат шариат». Среди задержанных – трое граждан России, **уроженцев** Чечни и Дагестана.

Об этом сообщил пресс-секретарь посольства России в Чехии Владимир Федоров, сообщает Радио Маяк со ссылкой на ИнтерФакс. Задержанных «обвиняют в **поддержке боевиков** на Северном Кавказе, изготовлении фальшивых паспортов, **переброске** туда **оружия** и **взрывчатых материалов**». «Джамаат шариат» (Дагестанский Фронт) — **подпольное объединение**, созданное на территории Дагестана в начале 2000-х гг. **Несёт ответственность** за многочисленные нападения на сотрудников местных правоохранительных органов, **спецслужб**, военнослужащих.⁸

выходцы – přistěhovalci

группа из восьми человек – osmičlenná skupina

правоохранительные органы страны – orgány činné v trestním řízení

Уроженцы Чечнии и Дагестана – rodáci původem z Čečny a Dagestánu

поддержка боевиков – podpora povstalců (ozbrojenců)

переброска оружия, взрывчатых материалов - transport zbraní, výbušných materiálů

подпольное объединение – ilegální sdružení

несёт ответственность – má na svědomí, má zodpovědnost

Спецслужб – **специальные службы** – zvláštní jednotky

---

⁸ Zdroj: <http://www.aif.ru/society/news/85952>

В Чехии по обвинению в терроризме задержаны кавказцы

МВД Чехии выдвинуло обвинение группе граждан, поддерживающих террористические организации. Как заявил журналистам пресс-секретарь чешской полиции Павел Гантак, "это **выходцы** с Северного Кавказа и из Болгарии".

Как уточняет ИТАР-ТАСС, управление по борьбе с организованной преступностью во взаимодействии со спецназом провели операцию, в ходе которой были задержаны семь членов радикальной исламской организации "Джамаат шариа". Они занимались подделкой документов, денежных знаков и приобретением оружия для боевиков Северного Кавказа. Полиция позже задержала выходца из Чечни. Всем восьмерым предъявлено обвинение в поддержке международного терроризма.

Организация "Джамаат Шариа" действует, прежде всего, в Германии. "От немецких коллег была получена информация, что исламские радикалы пытаются перенести часть своей деятельностью из Берлина в Прагу, - подчеркнул пресс-секретарь. - Операция по обезвреживанию подозреваемых готовилась с 2008 года. В начале апреля поступила информация, что члены организации **готовятся покинуть** территорию республики. Было принято решение задержать их".

Операция прошла 6 апреля в различных районах Чехии. Двое были задержаны в Германии. Возраст задержанных - от 30 до 52 лет. Во время обысков у них были найдены тексты, подтверждающие связи задержанных с международной террористической сетью. **У выходца из Чечни** был изъят арсенал оружия - автоматы, пистолет, ручная граната и револьвер, а также патроны к ним. Задержанные находятся в камерах предварительного заключения и отказываются сотрудничать с правоохранительными органами.⁹

выходцы – přistěhovalci

готовятся покинуть – chystají se opustit

---

⁹ <http://www.vesti.ru/doc.html?id=449853>

У выходца из Чечни – u rodáka z Čečny

Co se týče rozlišnosti zpráv, jsou obě velmi podobné, spektrum informací, které podávají, je také velice totožné. Články se týkají České republiky jen v tom ohledu, že tato skupina byla zadržena na našem území. Nicméně složení této skupinky je různorodé, od Čečence po Rusy. Je zde kladen důraz na pořad aktuální témata spojená s děním v Čečenské republice. Rusko se snaží důsledně sledovat své občany, a především ty, kteří pochází z Čečenska. Kromě toho převažuje snaha nepřímo poukázat na oprávněnost svých vojenských zásahů v Čečensku.

В Чехии пассажирский поезд столкнулся с *товарняком*, есть погибшие и раненые

Опубликовано: 02. 02. 2011, 13:25

Авария произошла на юге страны, **ведется расследование причин инцидента.** Сегодня утром на юге Чехии произошла железнодорожная авария, в результате которой погиб человек. Недалеко от железнодорожной станции города Водняни пассажирский поезд столкнулся с товарным. ***Жертвой*** столкновения ***стала*** женщина. В ДТП пострадали также еще 20 человек.

В больницы доставлены 12 пассажиров, остальным ***медицинская помощь была оказана на месте.*** По данным чешского Управления по надзору за железной дорогой, авария произошла в 08.14 утра по местному времени (10.14 мск) рядом, сообщает РИА Новостисо ссылкой на агентство Ассошиэйтед Пресс. ***Ведется расследование причин инцидента.***¹⁰

товарняк – nákladní vlak

Жертвой стала - oběť se stala

В больницы доставлены – do nemocnic bylo přepraveno

медицинская помощь была оказана на месте – ostatní byli ošetřeni na místě

Ведется расследование причин инцидента – příčiny nehody jsou předmětem vyšetřování

---

¹⁰ <http://www.aif.ru/society/news/79813>

Zpráva o železniční nehodě informuje spíše neutrálně, nezaujímá žádný negativní, ani pozitivní postoj, navíc doplňuje, že příčina nehody není dosud známa. Podává podrobný výčet všech zraněných, mrtvých, kdy přesně se nehoda stala atd. Poskytuje čtenáři v krátkém článku poměrně detailní informace. Z článku jsou vybrány obraty, které se používají při psaní o podobných událostech.

Чехи говорят о новой "русской оккупации"

Опубликовано: 29. 06. 2011, 11:47

На этой неделе в Чешской Республике отмечают 20-летнюю годовщину ухода советских войск с чехословацкой территории. Однако, наблюдая в последние годы значительный рост числа россиян, которые выбирают *бывшего союзника СССР* для постоянного жительства, чехи говорят о новой "русской оккупации".

Согласно официальной статистике, почти 32 000 российских граждан имеют временное или постоянное разрешение на проживание в Чешской Республике. Вдобавок к этому, десятки тысяч россиян каждую неделю приезжают на краткосрочный визит в *десятимиллионное европейское государство*.

"Русские переезжают в Чехию, потому что рассматривают эту страну как безопасное место для их семьи и детей", - цитирует газета The Wall Street Journal представителя пражской организации "Русская традиция" Алексея Келина.

Большинство приезжих россиян имеют доход намного выше \$1 500 или среднемесячной зарплаты чеха. Наши соотечественники чаще всего выбирают для проживания Прагу или небольшой курортный город Карловы Вары.

Теперь говоря о *новой "русской оккупации"*, чехи с удовольствием добавляют о больших деньгах, которые россияне привозят с собой. Специально для них крупнейшие банки начали предлагать VIP обслуживание на русском языке. К их числу относится австрийский Raiffeisen Bank International, работающий в Чехии под брендом Friedrich Wilhelm Raiffeisen (FWR), который не скрывает, что большинство его клиентов со счетами выше 500 000 евро – россияне.

"Среди стран бывшего советского блока, *Прага стала для состоятельных русских, как швейцарский Цюрих*", - цитирует печатное издание банковского эксперта. Согласно неофициальным данным, ежегодно из России в Чешскую Республику переводится несколько миллиардов долларов.¹¹

---

¹¹ Zdroj: <http://www.vesti.ru/doc.html?id=492745>

бывшего союзника – bývalého spojence

десятимиллионное европейское государство – desetimiliónový evropský stát

о новой "русской оккупации" – o nové ruské okupaci

Прага стала для состоятельных русских, как швейцарский Цюрих - Praha se stala pro zámožné Rusy něčím jako švýcarský Curych

Zpráva hodnotí vzrůstající počet ruských přistěhovalců na území ČR. Hodnotí situaci více méně neutrálně, na jedné straně uvádí, že Rusů v ČR přibývá, na straně druhé ale upozorňuje na kladný dopad, a to, že přináší s sebou spoustu peněz, tedy plus české ekonomice. Nadpis evokuje negativní pocity, možná i jsou ze strany Čechů, ale autor Rus, který článek zřejmě píše, uvádí důvody, proč je to pro naši zemi dobré. Celkové vztahy mezi Rusy a Čechy zřejmě vychází z historie, a proto také článek nese název „nová ruská okupace“. Kde se autor snaží vyjádřit, možná i strach Čechů z přívalu Rusů na naše území.

Россия проиграла Чехии матч за бронзу ЧМ-2011

Опубликовано: 15. 05. 2011

Сборная России по хоккею проиграла Чехии в матче за бронзовые медали чемпионата мира по хоккею. *Встреча завершилась* со счетом 7:4. "Лента.Ру" вела онлайн-трансляцию игры.

В составе России двумя *заброшенными шайбами отметил*ся Илья Ковальчук, для которого матч стал самым результативным за весь чемпионат. Также забили защитник Дмитрий Куликов и форвард Владимир Тарасенко, чемпион мира в составе молодежной сборной.

За Чехию сразу два игрока - Петр Пруха и Роман Червенка - отметились дублями, причем первоначально Червенка был назван автором еще одной шайбы, которую впоследствии переписали на Томаша Плеканеца.

За две минуты до конца тренерский штаб россиян принял решение *заменить вратаря* Константина Барулина на шестого полевого игрока, однако это привело к пропущенной в пустые ворота шайбе.

Финальный матч чемпионата мира между командами Финляндии и Швеции состоится 15 мая в 22:30, "Лента.Ру" проведет его текстовую онлайн-трансляцию.¹²

Встреча завершилась – zápas byl ukončen

*заброшенными шайбами отметил*ся – dvěma vstřelenými brankami se vyznamenal

заменить вратаря – vyměnit brankáře

Opět poměrně neutrálně informující článek o prohře ruských hokejistů na mistrovství světa v hokeji. Byly opět vybrány elementy, které se používají u zpráv informujících o sportu.

Российские хоккеисты уступили "бронзу" чехам - 4:7

---

¹² Zdroj: <http://www.lenta.ru/news/2011/05/15/nomedals/>

Сборная России уступила команде Чехии в матче за третье место чемпионата мира по хоккею. Матч закончился со счетом 4:7. Телеканал "Россия-2" транслировал встречу в прямом эфире из Братиславы.

Первая треть игры прошла на высоких скоростях. Очевидно, что в матче за 3 место обе команды решили показать красивый атакующий хоккей. О защите и россияне, и чехи заботились мало. Счет был открыт уже на 4-й минуте нелепым автоголом россиян - шайбу в ворота Константина Барулина в падении отправил защитник Федор Тютин. Взятие ворот записали на Романа Червенку. Затем на 10-й минуте россияне сначала **сравнили счет** усилиями Ильи Ковальчука, а спустя буквально несколько секунд вышли вперед - броском от синей линии пробил чешского голкипера защитник Дмитрий Куликов. Однако равновесие сразу же восстановил Петр Пруха, переиграв Барулина с близкого расстояния. После столь интенсивного обмена шайбами команды несколько поутихли, но уйти на перерыв с ничейным счетом россияне все же не захотели – за минуту до конца дубль оформил Илья Ковальчук. Период закончился со счетом 2:3.

Второй период игроки также начали **"с места в карьер"**. Уже на 23-й минуте чехи вновь догнали российскую команду – Петр Пруха оформил дубль, воспользовавшись несогласованностью в нашей обороне. Затем на 31-й минуте чешская сборная вышла вперед – Артюхин не смог догнать Червенку, и оба просто перепрыгнули Барулина вместе с шайбой. На 33-й минуте все тот же Артюхин стал причиной остановки в игре – Карл Рахунек "впечатал" россиянин в борт, и стекло не выдержало. После того, как бортик восстановили, **чехи усилили нажим**, и на 35 минуте Червенко оформил хет-трик. Однако уже 2 минуты спустя свой первый гол за сборную России забросил новичок Владимир Тарасенко. Конец второго периода запомнился дракой Элиаша с Максимом Афиногеновым.

Третий период был уже не столь обильен на голы - сказывалась усталость хоккеистов. Россиянам пробить Ондржея Павелеца в последней двадцатиминутке так и не удалось, а чешские хоккеисты отличились еще дважды. Сначала на 47-й минуте Ян Марек увеличили разрыв, а затем **чехи**

убили последние надежды россиян, вкатив шайбу в пустые ворота, когда Вячеслав Быков снял Барулина. Итоговый счет установил Томаш Плеканец.¹³

Первая треть игры прошла на высоких скоростях – první třetina hry byla velmi rychlá

сравнили счет – vyrovnali

начали "с места в карьер" – začali bez úvodu, rovnou (frazologismus)

чехи усилили нажим – Češi zintenzivnili tlak

чехи убили последние надежды россиян – Češi zničili poslední naděje Rusů

V porovnání obou článků, které se týkají téhož tématu, můžeme vidět značné rozdíly. Zatímco první článek je velmi stručný a jednoduchý, pouze informuje, jak utkání dopadlo a kdo dal góly, druhý článek je zcela jiný. Informuje velmi podrobně o tom, kdo dal který gól, v jaké minutě, jakým způsobem. Jednoduše se jedná o velmi podrobné vylíčení celého zápasu. V ohledu a vztahu k ČR nevidím nic negativního. Autoři obou článků přiznávají, že ruská reprezentace na Čechy jednoduše nestačila. Je použita celá řada emotivních prvků, pomocí nichž autor zintenzivnil popis utkání.

¹³ <http://www.vesti.ru/doc.html?id=452413>

Рекордсмен чемпионата Чехии перешел в клуб КХЛ

Опубликовано: 11. 07. 2011

Форвард чешского клуба "Тршинец" Мартин Ружичка, который в сезоне-2010/11 установил рекорд чемпионата страны по набранным очкам в плей-офф, перешел в хабаровский "Амур", выступающий в КХЛ. 25-летний Ружичка заключил с новым клубом **однолетний контракт**. Об этом сообщает чешское интернет-издание Hokej.cz.

По словам агента игрока, Ружичка получил предложения от нескольких клубов КХЛ, и **предпочел** относительно слабый "Амур", в котором он может играть в **первом или втором звене**, ведущим командам лиги, в которых чешский форвард выступал бы только в третьем или четвертом звене.

В регулярном чемпионате Чехии сезона-2010/11 Ружичка набрал 50 очков (24 гола и 26 передач) в 51 матче. В 18 играх плей-офф форвард забросил 17 шайб и сделал 16 передач.

Ружичка в прошлом выступал за команды из Чехии, а также за клубы из низших лиг Северной Америки. В составе национальной сборной форвард стал чемпионом мира 2010 года.¹⁴

Форвард – útočník

однолетний контракт – jednoletou smlouvu

По словам агента игрока – podle slov hráčova agenta

Предпочел – upřednostnil

первом или втором звене – v první nebo druhé formaci

---

¹⁴ Zdroj: <http://lenta.ru/news/2011/07/11/ruzicka/>

V tomto textu jsou velmi znatelné prvky, které se vyskytují právě ve zprávách informujících o sportu. Zpráva podává jasné vyjádření, odkud hráč přestoupil, za jakých podmínek, přibližuje i jeho předešlou kariéru a základní informace o hráči. Odkazuje se na mistrovství světa, kde Růžička vynikal a kde si ho mohli čtenáři, fanoušci všimnout. Zpráva je zcela neutrální, neboť podává pouze čisté, jasné informace, bez jakéhokoliv subjektivního hodnocení ze strany autora článku.

В Чехии пройдет Ночь открытых винных погребков

Опубликовано: 14. 04. 2011

Тем, кто до полуночи успеет посетить все заведения региона, приготовлен подарок – **25 бутылок моравского вина**

В чешском городе Велке-Немчице (регион, Южная Моравия), расположенном в 23 километрах к югу от Брно, 30 апреля впервые состоится ***Ночь открытых винных погребков***. ***В празднике примут участие 25 виноделов*** региона. Отметим, что Южная Моравия издавна славится ***гостеприимством и виноградарством***.

Каждый год здесь ***проходят разнообразные винодельческие фестивали и мероприятия***. В этом году участником мероприятия предлагается до полуночи посетить все винные погреба на трассе фестиваля. Для тех, кто успеет это сделать подготовлена лотерея - счастливицу достанется 25 бутылок отменного моравского вина, ***по бутылке от каждого винодела***, пишет Готовим.ру.¹⁵

Ночь открытых винных погребков – noc otevřených vinných sklípků

В празднике примут участие 25 виноделов – na události se bude účastnit 25 vinařů

гостеприимством и виноградарством – pohostinstvím a vinařstvím

проходят разнообразные винодельческие фестивали и мероприятия – jsou zde pořádány nejrůznější vinařské festivaly a akce

по бутылке от каждого винодела – po jedné lahvi od každého vinaře

---

¹⁵ Zdroj: <http://www.aif.ru/food/news/85102>

Американские солдаты разломали в Чехии уникальную скульптуру

Опубликовано: 09. 05. 2011

Посетив ряд местных кабачков, пьяные солдаты обратили внимание на скульптуру в виде человеческой руки, торчащей из стены средневекового дома

Она была *внесена в список* всемирного культурного наследия **ЮНЕСКО**.

Акт вандализма был совершен в небольшом городке Чески-Крумлов на юге республики. Недалеко от населенного пункта находится военная база, на которой проходят учения с участием американских военных. Накануне двое из них отправились в Крумлов с увольнительными.

Посетив ряд местных кабачков, пьяные солдаты обратили внимание на скульптуру в виде человеческой руки, торчащей из стены средневекового дома. *Вырвав ее из постамента, солдаты отнесли руку на центральную площадь города*. Там к ним присоединился третий *дебошир* - турист из Финляндии.

На площади все *хулиганы* были задержаны полицией. Им *предъявлены обвинения в воровстве и вандализме*. *Ущерб, нанесенный городу, составил 15 тысяч крон - 900 долларов США*, передает РИА Новости.

Посетив ряд местных кабачков, пьяные солдаты обратили внимание на скульптуру в виде человеческой руки, торчащей из стены средневекового дома.

– Poté, co navštívili několik hospod, opilí vojáci se začali věnovat soše v podobě lidské ruky, která trčí ze zdi středověkého domu.¹⁶

внесена в список ЮНЕСКО – zapsána do seznamu UNESCO

Акт вандализма был совершен- k vandalství došlo

---

¹⁶ Zdroj: <http://www.aif.ru/politic/news/86212>

Выврав ее из постамента, солдаты отнесли руку на центральную площадь города

– Poté, co ruku vyrvali z podstavce, odnesli ji na centrální náměstí.

Дебошир – neurvalec, výtržník

Хулиганы – chuligáni

предъявлены обвинения в воровстве и вандализме – jsou obviněni z krádeže a vandalismu

Ущерб, нанесенный городу, составил – škoda, kterou způsobili městu, byla vyčíslena na...

Článek, který informuje o vandalství amerických vojáků, se skládá z mnoha přechodníků, jejichž výskyt je v ruském textu četnější než v českém, jak už bylo zmiňováno v teoretické části, do českého jazyka ho můžeme překládat několika způsoby, například vedlejší větou, jak bylo zvoleno v rozboru. Dalšími prvky jsou například expresivní výrazy jako chuligáni, či neurvalci. Použití přídavných jmen slovesných atd. Po přečtení získáváme dojem, že chování vojáků nebylo vůbec správné a zřejmě to pobouřilo autora takovým způsobem, že o tom informoval v populárním deníku aif.ru. Také je potřeba si všimnout data 9.5.2011, kdy byl článek publikován. V ten den se v Rusku slaví den Vítězství ve Druhé světové válce a může být tam přečten určitým způsobem. V podtextu se odkazuje k jistému porovnání dvou armád a jejich chování na českém území.

Вацлав Клаус с протокольной ручкой в руке.

Опубликовано: 12.04.2011

Президент Чехии украл ручку во время визита в Чили

Президент Чехии Вацлав Клаус *присвоил протокольную ручку* во время встречи *со своим чилийским коллегой* Себастьяном Пиньерой. Инцидент произошел, когда *лидеры двух стран* выступали перед журналистами, сидя за столом переговоров, пишет издание iDnes.

Вацлав Клаус забрал ручку, пока Пиньера говорил свою речь, посвященную развитию отношений европейского и латиноамериканского государств. Чешский президент открыл футляр с ручкой, достал письменную принадлежность и некоторое время держал ее в руках. После этого Клаус спрятал руки под столом, видимо, убрал ручку в карман, а затем снова положил руки на стол перед собой.

Поступок Клауса попал в объективы телекамер, и сюжет о краже протокольной ручки показало чешское телевидение. Посмотреть запись инцидента можно [здесь](#).

По словам представителей чешского президента, Вацлав Клаус не сделал ничего предосудительного, так как письменные принадлежности, которые выдают лидерам стран во время официальных визитов за рубеж, можно

забрать сразу после подписания тех или иных соглашений. Тем не менее, никаких данных о том, были ли подписаны какие-либо документы именно той ручкой, которую себе присвоил Клаус, пока нет.

Известно, что в рамках визита чешского президента в Чили был подписан документ о сотрудничестве. Так, чешская делегация подписала со своими чилийскими коллегами "Соглашение о сотрудничестве в области туризма между министерством регионального развития Чешской Республики и министерством экономики, развития и туризма Республики Чили". Подписи под документом поставили первый заместитель премьер-министра и министр иностранных дел Чехии Карел Шварценберг и министр экономики Чили Хуан Андрес Фонтейн. *Какая ручка была использована для этого, неизвестно.*¹⁷

присвоил протокольную ручку – přisvojil si protokolární pero

со своим чилийским коллегой – se svým chilským kolegou

лидеры двух стран – lídři dvou zemí

Вацлав Клаус забрал ручку, пока Пиньера говорил свою речь посвященную развитию отношений европейского и латиноамериканского государств – Václav Klaus sebral pero, zatímco Pinera pronášel svou řeč věnovanou rozvoji vzájemných vztahů obou zemí.

Какая ручка была использована для этого, неизвестно – jakou propisku na podpis této smlouvy použili, není známo

---

¹⁷ <http://lenta.ru/news/2011/04/12/pen/>

Zpráva, která se těšila zájmu nejen českých novinářů. Zpráva byla publikována v mnoha zemích Evropy i světa, doplňována fotografiemi a videem. Publicista používá velmi zajímavých obrátů, ve kterých zdůrazňuje, že se sešli dva nejmocnější muži zemí Chile a ČR, vytyčuje nejen velikost obou zúčastněných státníků, ale i cíl, se kterým se sešli, a také podotýká, že po skončení návštěvy si mohl každý ze zúčastněných na podpisu smlouvy odnést pero, jak je zvykem na všech mezinárodních návštěvách. Nikdo tedy není s přesností schopen sdělit, za jakým účelem prezident pero ukradl. Zpráva, která měla spíše pobavit čtenáře, obsahuje odkazy na české portály, které byly použity jako zdroje. I když je zpráva napsána velmi neutrálně, není pochyb o tom, že na Českou republiku háže negativní světlo. Ukazuje, jak svou zemi reprezentuje prezident za hranicemi.

Závěr

První část práce je věnována teorii, je zde charakterizováno, co to je publicistický styl, jak vůbec vznikl, na jaké podstyly se dělí atd. Dále jsou první kapitoly věnovány tendencím současného publicistického stylu, jazykovým prvkům charakteristickým pro současnou ruskou i českou publicistiku, slohovým útvarům zastoupeným na internetu. U každého slohového útvaru je uveden jeho český i ruský název a je stručně charakterizován.

Další kapitola je zaměřena na praktickou část práce. Začíná rozborem pramenů, ze kterých bylo pro práci čerpáno. V této kapitole je věnována pozornost zhodnocení publicistických pramenů. Jednalo se převážně o internetové servery, na kterých byla pomocí fulltextového vyhledávače v archivu nalezena řada zajímavých zpráv informujících o dění v ČR. U každého serveru je zmíněna organizace a způsob uspořádání internetových stránek i několik informací o jeho historii. Tato práce je přínosem pro ty, kteří nehledají na internetu pouze české servery, ale i ty zahraniční, v práci se můžete seznámit s několika tipy. Způsob, jakým informují ruské portály, není nijak odlišný od toho českého, a tak se na většině z nich můžeme dočíst zprávy jak z domova, tak i ze světa, zprávy týkající se ekonomiky, politické scény nebo kulturního dění.

V poslední, praktické části, je uvedeno 12 vybraných článků z celkového korpusu, který jsem shromáždila. Metodou postupného třídění a analýzy jsem zjišťovala, která témata byla středem pozornosti a ve větší míře jsem se zaměřila na témata politická, sportovní a kulturní. Ve zprávách jsou graficky zvýrazněny hodnotící prvky a ke každé zprávě je přidán krátký komentář obsahující i subjektivní pocity čtenáře. Tato část je velkým přínosem nejen z hlediska lingvistického, kde je dbáno na seznámení čtenáře s obraty, které se používají v ruském tisku, ale i z hlediska vlasteneckého, kde se dozvíte, jak je právě naše země hodnocena v ruském tisku. Původním záměrem bylo vymezit hranici mezi pozitivními a negativními zprávami, ale nedá se jednoznačně takový předěl určit. A proto zprávy nejsou dále selektovány.

Resumé

Bakalářská práce byla vypracována na téma Hodnotící prvky v ruském tisku v 1. polovině roku 2011. Po shromáždění všech potřebných dokumentů k této práci a nastudování odborné literatury jsem začala psát nejprve teoretickou část, za kterou následovala praktická část.

V teoretické části jsem zahrнула základní informace z publicistického stylu, prvky a obraty, které jsou používány. Spolu s tím jsou uvedeny i odkazy na tyto prvky v praktické části práce. Dalším bodem této části je seznámení se s prameny, ze kterých jsem čerpala, s jejich historií a uspořádáním webových stránek. Následuje stručný přehled všech článků, které jsou uvedeny v praktické části.

Praktická část v sobě zahrnuje vždy nejprve ruskou zprávu, pod kterou následuje krátký a přehledný, rusko - český slovníček. Každý článek jsem v krátkém komentáři subjektivně ohodnotila a vyjádřila své pocity po jeho přečtení. Společně s tím jsem rozebrala právě hodnotící elementy, se kterými se čtenář mohl ve zprávě setkat.

Seznam použité literatury

Mužáková, O. a kol.: Odmaturuj z českého jazyka, Didaktis, Brno 2002

Pilátová, J.: Krátká zpráva v současné ruské a české publicistice jazyk a text, Olomouc 2009

Sochrová, M.: Český jazyk a literatura, Fragment 2007

Internetové zdroje

www.aif.ru

www.cesky-jazyk.cz/slovnicek-pojmu/publicisticky-styl/

www.havape.estranky.cz/clanky/publicisticky-styl.html

www.lenta.ru

www.vedomosti.ru

www.wikipedie.cz

Obrázky

<http://www.artlebedev.com/everything/lenta/site/>

<http://english.imedia.ru/news/4761/>

<http://informe.com/aif.ru/>